

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 1**

1-) Parçada önce verilen şehir örneği neyi anlatmak için kullanılmıştır? (20 kelime)

Düzenli çalışan ışıkların ve onları

2-) Bu örnekteki hareketli lambaların hangi yönü özellikle dikkat çekmektedir? (11 kelime)

Sürekli dolaşmalarına

3-) Şehir örneği ile gökyüzü arasında nasıl bir benzerlik kurulmaktadır? (16 kelime)

Şehirdeki lambalara karşılık gökteki

4-) Yıldızların büyüklüğü ve hızından söz edilmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirmektedir? (15 kelime)

Bu kadar büyük

5-) Parçada yıldızların birbirine çarpıp-maması neden önemli bir delil olarak sunulmaktadır? (13 kelime)

Çünkü bu durum

6-) Güneşin yanmasını sürdürmesi için insan hesabıyla çok büyük miktarda yakıt gerektiğinin

söylenmesi neyi düşündürmektedir? (15 kelime)

Güneşin bilinen maddî

7-) Metne göre yıldızların yakıtsız yanıyor gibi görünmesi hangi sonuca götürür? (9 kelime)

Bunları yakan,

8-) Burada kozmoğrafya yani gök bilgisi nasıl bir işleve sahiptir? (13 kelime)

Kâinattaki düzeni inceleyerek

9-) Bu bölümün ana fikri nedir? (16 kelime)

Gökteki yıldızlar ve güneş

10-) Parçaya göre fen ilimleri ile iman arasında nasıl bir ilişki vardır? (11 kelime)

Doğru bakılırsa

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 2**

1-) Metindeki ilk benzetmede olağanüstü bir elektrik sistemi görülünce hangi sonuca varılır? (14 kelime)

Böyle bir sistemi

2-) Bu düşünce gökyüzüne uygulanınca yıldızlar neyin işareti sayılmaktadır? (10 kelime)

Hepsi, âlemi

3-) Parçada yıldızların sönmemesi hangi yönüyle dikkat çekicidir? (12 kelime)

Uzun süre varlıklarını

4-) Yıldızların hızlı hareket ettiği halde düzeni bozmaması neyi gösterir? (12 kelime)

Çok hassas bir

5-) Güneşin hem ışık kaynağı hem de ısı verici olarak anılması neyi anlatır? (11 kelime)

Onun dünya

6-) Parçada verilen aşırı büyük yakıt örneklerinin amacı nedir? (12 kelime)

Güneşin devamlı yanmasının

7-) “Birlikte ve süratle dolaştırmak” ifadesi yıldızlar hakkında hangi anlayışı reddeder? (9 kelime)

Gökteki cisimlerin

8-) Bu bölümde Allah'ın hangi yönleri özellikle öne çıkarılmaktadır? (8 kelime)

Kudreti, hâkimiyeti,

9-) Metne göre bu deliller insanı sadece bilgiye mi götürür, yoksa başka bir sonuca da mı ulaştırır? (10 kelime)

Sadece bilgiye

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek temel sonuç nedir? (14 kelime)

Kâinattaki aydınlık düzeni,

### **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 3**

1-) Metinde anlatılan örnek şehirdeki lambalar neden sıradan bir olay gibi görülmemektedir? (15 kelime)  
Çünkü hem hareket

2-) Bu örnekten hareketle yıldızlar için nasıl bir yorum yapılmaktadır? (14 kelime)  
Onların da çok

3-) Yıldızların çok büyük olmaları neden delili daha güçlü hâle getirir? (15 kelime)  
Çünkü bu kadar

4-) Yıldızların yüksek hızlarına rağmen çarpışmaması hangi kavramla en iyi açıklanır? (3 kelime)

5-) Güneşin uzun ömürlü oluşu parçada niçin vurgulanmaktadır? (16 kelime)  
Süreklilik gösteren bu büyük

6-) Yakıtsızlık vurgusu hangi yanlış düşünceyi çürütmeye yöneliktir? (12 kelime)  
Gök cisimlerinin yalnızca

7-) Parçada “ışık parmaklarıyla göstermek” sözü mecaz olarak neyi anlatır? (11 kelime)  
Yıldızların ve

8-) Elektrik ilmini okumak burada öğrenciye nasıl bir bakış kazandırmalıdır? (13 kelime)  
Sadece teknik bilgi

9-) Metin, insanı yıldızlara bakarken nasıl bir ruh hâline çağırmaktadır? (9 kelime)  
Hayret, saygı,

10-) Parçanın vermek istediği mesaj bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (12 kelime)  
Gökyüzündeki ışıklı düzen,

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 4**

1-) Parçada kurulan temsilin ilk kısmında hangi unsurlar bir araya gelmektedir? (18 kelime)  
Işıkları olan büyük bir

2-) Bu temsil neden doğrudan göklere bağlanmaktadır? (19 kelime)  
Çünkü gökteki yıldızlar da

3-) Yıldızların sönmeden varlığını sürdürmesi neye delil sayılmaktadır? (10 kelime)  
Devamlı bir

4-) Metinde yıldızların birbirine çarpıp çarpmaması hangi düşünceyi destekler? (9 kelime)  
Her birinin

5-) Güneş için verilen büyük rakamlar ve benzetmelerin anlatımdaki görevi nedir? (10 kelime)  
Okuyucunun zihninde

6-) Parçada güneşin dünya için “misafirhanede görevli bir araç” gibi sunulması ne anlatır? (10 kelime)  
Dünyadaki hayatın

7-) Kâinattaki bu aydınlatma düzeni Allah’ın hangi isim veya sıfatlarına işaret eder? (11 kelime)  
Aydınlatan, yöneten,

8-) Metne göre bu delilleri anlamada hangi ders alanı yardımcı olmaktadır? (6 kelime)  
Elektrikle

9-) Bu bölümün sonunda insanın hangi manevi tepkileri göstermesi beklenmektedir? (10 kelime)  
Allah’ı tesbih

10-) Parçanın genel akışı, öğrenciye nasıl bir bakış açısı kazandırmayı hedefler? (15 kelime)  
Fen bilgilerini Allah’ın

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 5**

1-) Metindeki şehir tasviri niçin “olağanüstü” olarak sunulmuştur? (18 kelime)  
Çünkü ışıklar hem hareket

2-) Böyle bir sistemi gören kimse neden ustayı kabul etmek zorunda kalır? (14 kelime)  
Çünkü böylesine düzenli

3-) Parçaya göre yıldızlar şehirdeki lambalardan hangi bakımdan daha hayret vericidir? (19 kelime)  
Hem çok daha büyük

4-) Yıldızların sarsıntı ve çarpışma oluşturmada hareket etmesi hangi ilahî özelliği düşündürür? (8 kelime)  
Kusursuz bir

5-) Güneş için verilen örneklerde neden deniz, dağ ve dünya gibi büyük şeyler seçilmiştir? (14 kelime)  
Güneşin devamlılığının ne

6-) Metin, güneşin yanışını sırf maddî sebeplerle açıklamayı neden yetersiz görmektedir? (13 kelime)  
Çünkü anlatıma göre

7-) Parçada gök cisimlerinin birlikte dolaştırılması neyi gösterir? (10 kelime)  
Hepsinin tek

8-) Elektrik fenni burada sadece hangi tür bilgiyle sınırlı değildir? (17 kelime)  
Sadece araçların çalışma şeklini

9-) Bu delillere bakan insanda hangi iki yön birlikte gelişmelidir? (11 kelime)  
Hem aklî

10-) Parçanın ana düşüncesini genç bir öğrenciye kısa şekilde nasıl anlattırır? (19 kelime)  
Gökteki yıldızlar ve güneş,

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 6**

1-) Metinde verilen şehir örneğinde düzenli ışık sistemi hangi temel gerçeğe işaret eder? (15 kelime)  
Her düzenli ve

2-) Bu temel gerçek gökyüzüne taşındığında yıldızlar nasıl değerlendirilir? (9 kelime)  
Yaratıcının kudretini

3-) Parçada yıldızların büyüklüğü ile hareketlerinin birlikte anılması neden önemlidir? (18 kelime)  
Çünkü hem büyük hem

4-) Yıldızların sönmemesi ve yakıtsız görünmesi hangi sonucu doğurur? (12 kelime)  
Onların devamının insanın

5-) Güneşin dünya için lamba ve ısı kaynağı gibi görülmesi hangi yönü öne çıkarır? (9 kelime)  
Kâinatta fayda,

6-) Parçada anlatılanlara göre gök düzeni tesadüfle açıklanabilir mi? Sebebiyle belirtiniz. (17 kelime)  
Açıklanamaz; çünkü büyüklük, hız,

7-) Elektrik ilmi niçin burada bir "ölçü" olarak anılmaktadır? (14 kelime)  
Çünkü görülen düzeni

8-) Metne göre yıldızlar sadece fiziksel varlıklar mıdır, yoksa başka bir görevleri de var mıdır? (9 kelime)  
Fiziksel varlık

9-) Bu bölümde bilgi ile ibadet arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır? (9 kelime)  
Doğru bilgi

## CEVAP ANAHTARI

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Parçada önce verilen şehir örneği neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Düzenli çalışan ışıkların ve onları besleyen sistemin, bu düzenin arkasında çok güçlü ve bilgili bir idareci bulunduğunu göstermesi için kullanılmıştır.

2-) Bu örnekteki hareketli lambaların hangi yönü özellikle dikkat çekmektedir?

Sürekli dolaşmalarına rağmen düzenlerini kaybetmemeleri ve enerji kaynaklarının bitmemesi dikkat çekmektedir.

3-) Şehir örneği ile gökyüzü arasında nasıl bir benzerlik kurulmaktadır?

Şehirdeki lambalara karşılık gökteki yıldızlar gösterilmekte; ikisinin de düzenli işleyişi bir ustaya ve yöneticiye delil sayılmaktadır.

4-) Yıldızların büyüklüğü ve hızından söz edilmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirmektedir?

Bu kadar büyük ve hızlı varlıkların bozulmadan hareket etmesinin sonsuz bir kudretle mümkün olduğunu kuvvetlendirmektedir.

5-) Parçada yıldızların birbirine çarpıması neden önemli bir delil olarak sunulmaktadır?

Çünkü bu durum gökte boşluk değil, tam bir ölçü ve idare bulunduğunu gösterir.

6-) Güneşin yanmasını sürdürmesi için insan hesabıyla çok büyük miktarda yakıt gerektiğinin söylenmesi neyi düşündürmektedir?

Güneşin bilinen maddî sebeplerle açıklanamayacak şekilde devam ettirildiğini ve üstün bir kudretle ayakta tutulduğunu düşündürmektedir.

7-) Metne göre yıldızların yakıtsız yanıyor gibi görünmesi hangi sonuca götürür?

Bunları yakan, söndürmeyen ve yöneten kudretin sınırsız olduğuna götürür.

8-) Burada kozmografya yani gök bilgisi nasıl bir işleve sahiptir?

Kâinattaki düzeni inceleyerek insanı Yaratıcıyı tanımaya götüren bir ölçü ve delil vazifesi görür.

9-) Bu bölümün ana fikri nedir?

Gökteki yıldızlar ve güneş gibi büyük varlıkların düzenli çalışması, Allah'ın kudretini, idaresini ve sanatını açıkça göstermektedir.

10-) Parçaya göre fen ilimleri ile iman arasında nasıl bir ilişki vardır?

Doğru bakılırsa fen ilimleri, kâinattaki düzen üzerinden insanı Allah'ı tanımaya yaklaştırır.

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 2 - CEVAPLAR**

- 1-) Metindeki ilk benzetmede olağanüstü bir elektrik sistemi görülünce hangi sonuca varılır?  
Böyle bir sistemi kuran, işleten ve yöneten çok maharetli bir usta bulunduğu sonucuna varılır.
- 2-) Bu düşünce gökyüzüne uygulanınca yıldızlar neyin işareti sayılmaktadır?  
Hepsi, âlemi yöneten ve aydınlatan yüce bir Yaratıcının işareti sayılmaktadır.
- 3-) Parçada yıldızların sönmemesi hangi yönüyle dikkat çekicidir?  
Uzun süre varlıklarını sürdürmeleri, kendiliklerinden değil sürekli bir idare ile korunduklarını düşündürür.
- 4-) Yıldızların hızlı hareket ettiği halde düzeni bozmaması neyi gösterir?  
Çok hassas bir nizam ve kusursuz bir sevk ve idare bulunduğunu gösterir.
- 5-) Güneşin hem ışık kaynağı hem de ısı verici olarak anılması neyi anlatır?  
Onun dünya için faydalı bir şekilde görevlendirildiğini ve tesadüfen bulunmadığını anlatır.
- 6-) Parçada verilen aşırı büyük yakıt örneklerinin amacı nedir?  
Güneşin devamlı yanmasının sıradan insan hesabıyla açıklanamayacak kadar hayret verici olduğunu göstermek.
- 7-) “Birlikte ve süratle dolaştırmak” ifadesi yıldızlar hakkında hangi anlayışı reddeder?  
Gökteki cisimlerin başıboş ve rastgele hareket ettiği düşüncesini reddeder.
- 8-) Bu bölümde Allah’ın hangi yönleri özellikle öne çıkarılmaktadır?  
Kudreti, hâkimiyeti, idaresi ve varlıkları nurlandırması öne çıkarılmaktadır.
- 9-) Metne göre bu deliller insanı sadece bilgiye mi götürür, yoksa başka bir sonuca da mı ulaştırır?  
Sadece bilgiye değil; hayranlık, tesbih, saygı ve sevgiye de ulaştırır.
- 10-) Bu parçadan çıkarılabilecek temel sonuç nedir?  
Kâinattaki aydınlık düzeni, özellikle yıldızlar ve güneş, Allah’ın sonsuz kudretine açık bir şahitlik yapmaktadır.

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 3 - CEVAPLAR**

- 1-) Metinde anlatılan örnek şehirdeki lambalar neden sıradan bir olay gibi görülmemektedir?  
Çünkü hem hareket etmeleri hem de eksilmeden çalışmaları, arka planda üstün bir düzen bulunduğunu göstermektedir.
- 2-) Bu örnekten hareketle yıldızlar için nasıl bir yorum yapılmaktadır?  
Onların da çok daha büyük bir düzen içinde çalışan gök lambaları olduğu yorumu yapılmaktadır.
- 3-) Yıldızların çok büyük olmaları neden delili daha güçlü hâle getirir?  
Çünkü bu kadar büyük cisimlerin kontrol altında tutulması daha büyük bir kudret ve ilim gerektirir.
- 4-) Yıldızların yüksek hızlarına rağmen çarpışmaması hangi kavramla en iyi açıklanır?  
Nizam kavramıyla açıklanır.
- 5-) Güneşin uzun ömürlü oluşu parçada niçin vurgulanmaktadır?  
Süreklilik gösteren bu büyük faaliyetin tesadüf değil, devamlı bir ilahî idare ile sürdüğünü belirtmek için vurgulanmaktadır.
- 6-) Yakıtsızlık vurgusu hangi yanlış düşünceyi çürütmeye yöneliktir?  
Gök cisimlerinin yalnızca insanın bildiği maddî yakıtlarla ayakta durduğu düşüncesini çürütmeye yöneliktir.
- 7-) Parçada “ışık parmaklarıyla göstermek” sözü mecaz olarak neyi anlatır?  
Yıldızların ve güneşin varlıklarıyla, kendilerini yöneten kudreti adeta işaret etmelerini anlatır.
- 8-) Elektrik ilmini okumak burada öğrenciye nasıl bir bakış kazandırmalıdır?  
Sadece teknik bilgi değil, bu düzenin sahibini fark edecek bir tefekkür bakışı kazandırmalıdır.
- 9-) Metin, insanı yıldızlara bakarken nasıl bir ruh hâline çağırmaktadır?  
Hayret, saygı, Allah’ı anma ve O’na yönelme hâline çağırmaktadır.
- 10-) Parçanın vermek istediği mesaj bir cümleyle nasıl özetlenebilir?  
Gökyüzündeki ışıklı düzen, Allah’ın varlığını ve kudretini akla ve kalbe birlikte gösterir.

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 4 - CEVAPLAR**

- 1-) Parçada kurulan temsilin ilk kısmında hangi unsurlar bir araya gelmektedir?  
Işıkları olan büyük bir şehir, onları besleyen bir sistem ve bunları yöneten usta bir kişi bir araya gelmektedir.
- 2-) Bu temsil neden doğrudan göklere bağlanmaktadır?  
Çünkü gökteki yıldızlar da şehirdeki ışıklar gibi görülebilir; fakat onlardan çok daha büyük ve hayret verici bir düzen içindedir.
- 3-) Yıldızların sönmeden varlığını sürdürmesi neye delil sayılmaktadır?  
Devamlı bir kudretin ve kesintisiz bir idarenin varlığına delil sayılmaktadır.
- 4-) Metinde yıldızların birbirine çarpıması hangi düşünceyi destekler?  
Her birinin belirli bir ölçüyle hareket ettirildiği düşüncesini destekler.
- 5-) Güneş için verilen büyük rakamlar ve benzetmelerin anlatımdaki görevi nedir?  
Okuyucunun zihninde büyüklük duygusu uyandırarak ilahî kudretin azametini fark ettirmektir.
- 6-) Parçada güneşin dünya için “misafirhanede görevli bir araç” gibi sunulması ne anlatır?  
Dünyadaki hayatın yararına hizmet eden hikmetli bir vazifesi bulunduğunu anlatır.
- 7-) Kâinattaki bu aydınlatma düzeni Allah’ın hangi isim veya sıfatlarına işaret eder?  
Aydınlatan, yöneten, yaratan ve her şeye gücü yeten oluşuna işaret eder.
- 8-) Metne göre bu delilleri anlamada hangi ders alanı yardımcı olmaktadır?  
Elektrikle ilgili fen bilgisi yardımcı olmaktadır.
- 9-) Bu bölümün sonunda insanın hangi manevi tepkileri göstermesi beklenmektedir?  
Allah’ı tesbih etmesi, O’nu yüceltmesi, sevmesi ve ibadete yönelmesi beklenmektedir.
- 10-) Parçanın genel akışı, öğrenciye nasıl bir bakış açısı kazandırmayı hedefler?  
Fen bilgilerini Allah’ın kudretini ve sanatını görmeye açılan bir pencere olarak değerlendirme bakışı kazandırmayı hedefler.

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Metindeki şehir tasviri niçin “olağanüstü” olarak sunulmuştur?

Çünkü ışıklar hem hareket etmekte hem de tükenmeden çalışmaktadır; bu da alışılmış bir düzenin üstünde bir hâl göstermektedir.

2-) Böyle bir sistemi gören kimse neden ustayı kabul etmek zorunda kalır?

Çünkü böylesine düzenli ve güçlü bir işleyişin kendi kendine ortaya çıkması akla uygun değildir.

3-) Parçaya göre yıldızlar şehirdeki lambalardan hangi bakımdan daha hayret vericidir?

Hem çok daha büyük olmaları hem de çok yüksek hızla hareket etmelerine rağmen düzeni korumaları bakımından daha hayret vericidir.

4-) Yıldızların sarsıntı ve çarpışma oluşturmada hareket etmesi hangi ilahî özelliği düşündürür?

Kusursuz bir idare ve mutlak bir kudreti düşündürür.

5-) Güneş için verilen örneklerde neden deniz, dağ ve dünya gibi büyük şeyler seçilmiştir?

Güneşin devamlılığının ne kadar büyük bir mesele olduğunu insanın anlayabileceği ölçülerle hissettirmek için seçilmiştir.

6-) Metin, güneşin yanışını sırf maddî sebeplerle açıklamayı neden yetersiz görmektedir?

Çünkü anlatıma göre insan hesabıyla gerekli görülen yakıtlar ortada yokken yanış devam etmektedir.

7-) Parçada gök cisimlerinin birlikte dolaştırılması neyi gösterir?

Hepsinin tek bir irade ve emir altında hareket ettiğini gösterir.

8-) Elektrik fenni burada sadece hangi tür bilgiyle sınırlı değildir?

Sadece araçların çalışma şeklini öğretmekle sınırlı değildir; aynı zamanda kâinattaki düzeni okuyup Yaratıcıyı tanımaya da vesile olur.

9-) Bu delillere bakan insanda hangi iki yön birlikte gelişmelidir?

Hem aklî kavrayış hem de kalbî hayranlık ve muhabbet birlikte gelişmelidir.

10-) Parçanın ana düşüncesini genç bir öğrenciye kısa şekilde nasıl anlattırırın?

Gökteki yıldızlar ve güneş, dersini iyi okuyan bir öğrencinin Allah'ın gücünü ve idaresini fark etmesine vesile olan büyük delillerdir.

## **11sinif meyve-risalesi-p18-6-mesele-fenlerden-temsiller-elektrik-kozmografya-misali - Set 6 - CEVAPLAR**

- 1-) Metinde verilen şehir örneğinde düzenli ışık sistemi hangi temel gerçeğe işaret eder?  
Her düzenli ve hikmetli sistemin arkasında onu kuran ve yöneten bir fail bulunduğuna işaret eder.
- 2-) Bu temel gerçek gökyüzüne taşındığında yıldızlar nasıl değerlendirilir?  
Yaratıcının kudretini gösteren büyük ve parlak deliller olarak değerlendirilir.
- 3-) Parçada yıldızların büyüklüğü ile hareketlerinin birlikte anılması neden önemlidir?  
Çünkü hem büyük hem hızlı olan şeylerin düzen içinde kalması, idarenin ne kadar üstün olduğunu daha açık gösterir.
- 4-) Yıldızların sönmemesi ve yakıtsız görünmesi hangi sonucu doğurur?  
Onların devamının insanın bildiği sıradan sebeplerle değil, ilahî kudretle sağlandığı sonucunu doğurur.
- 5-) Güneşin dünya için lamba ve ısı kaynağı gibi görülmesi hangi yönü öne çıkarır?  
Kâinatta fayda, hikmet ve kasıt bulunduğu yönünü öne çıkarır.
- 6-) Parçada anlatılanlara göre gök düzeni tesadüfle açıklanabilir mi? Sebebiyle belirtiniz.  
Açıklanamaz; çünkü büyüklük, hız, süreklilik ve uyum bir arada bulunmakta ve bu da bilinçli bir yönetimi göstermektedir.
- 7-) Elektrik ilmi niçin burada bir "ölçü" olarak anılmaktadır?  
Çünkü görülen düzeni anlayıp ondan görünmeyen ama varlığı açık olan kudreti kavramaya yardımcı olmaktadır.
- 8-) Metne göre yıldızlar sadece fiziksel varlıklar mıdır, yoksa başka bir görevleri de var mıdır?  
Fiziksel varlık olmalarının yanında, Allah'ın kudretine şahitlik eden işaretlerdir.
- 9-) Bu bölümde bilgi ile ibadet arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır?  
Doğru bilgi insanı hayranlığa, Allah'ı yüceltmeye ve ibadete yöneltmektedir.